

İlgili Kanun / Madde
506 S.SSK/2,6,108

T.C.
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2005/2383
Karar No. 2005/4891
Tarihi: 03.05.2005

**● SİĞORTALI ÇALIŞMANIN BAŞLANGININ
BELİRLENMESİNDE FİİLİ ÇALIŞMA KANIT-
LANMALIDIR**

ÖZETİ: Gerçekten de; 506 sayılı Sosyal Sigortalar Yasasının 2 ve 6. maddelerinde açıkça belirlendiği üzere, sigortalılığın oluşumu yönünden çalışma olgusunun varlığı zorunludur. Eylemli veya gerçek biçimde çalışmanın varlığı saptanmadıkça, sigortalılıktan söz edilemez. Somut olayda da, fiili çalışma olgusu inandırıcı nitelikte kanıt ve olgulara dayanılarak yöntemince kanıtlanmamış olup yapılan inceleme ve araştırma hükme yeterli değildir.

DAVA: Davacı, sigortalılık başlangıç tarihinin 01.07.1980 olduğunun tespitine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, ilâmında belirtildiği şekilde isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün, davalılardan Sosyal Sigortalar Kurumu Avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Ercan Turan tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Zekai Çağlar adına düzenlenen 01.07.1980 tarihli işe giriş bildirgesinin davalı Kuruma süresi içerisinde verildiğinde uyumsuzluk bulunmamakta ise de, 506 sayılı Yasanın 108. maddesi uyarınca sigortalılık başlangıcı yönünden salt işe giriş bildirgesi verilmiş olması yeterli bulunmadığından, ayrıca Yasanın 2. maddesinde öngörülen şekilde eylemli çalışmanın da aranması gereği vardır.

Gerçekten de; 506 sayılı Sosyal Sigortalar Yasasının 2 ve 6. maddelerinde açıkça belirlendiği üzere, sigortalılığın oluşumu yönünden çalışma olgusunun varlığı zorunludur. Eylemli veya gerçek biçimde çalışmanın varlığı saptanmadıkça, sigortalılıktan söz edilemez. Somut olayda da, fiili çalışma olgusu inandırıcı

nitelikte kanıt ve olgulara dayanılarak yöntemince kanıtlanmamış olup yapılan inceleme ve araştırma hükme yeterli değildir.

Bu çevrede, fiili veya gerçek çalışmayı ortaya koyacak belgeler, işe giriş bildirgesiyle birlikte, 506 sayılı Kanunun 79. maddesinde belirtilen ve sigortalının çalışma gün sayısını, kazanç durumunu, çalışma tarihleri ile birlikte ortaya koyan aylık sigorta gün bilgileri ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 17. maddesinde belirtilen dört aylık prim bordroları gibi Kuruma verilmesi zorunlu belgelerdir. Nitekim yöntemince düzenlenip süresi içerisinde Kuruma verilen işe giriş bildirgesi, kişinin işe alınmış olduğunu gösterirse de, fiili çalışmanın varlığının ortaya konulması açısından tek başına yeterli kabul edilemez.

O hâlde, sigortalılıktan söz edilebilmek için, eylemli çalışmanın varlığı, Yargıtay'ın yerleşik uygulamalarında saptanan ilkeler ışığında ele alınmalı ve 506 sayılı Kanunun 79/10 maddesine dayalı bulunan sigortalılığın tespiti davaları yönünden kabul edilen ilkelere uygun biçimde belirlenmelidir. Zira, sigortalılığın başlangıcına yönelik her davanın, sigortalılığın tespiti istemini de içermekte olduğu yadsınamaz. Aksine düşünce, özellikle yaşlılık aylığının kabulü için öngörülen sigortalılık süresi yönünden çalışanlar ile çalışmayanlar arasında adaletsiz ve haksız bir durum yaratır.

Bu nedendir ki; işe giriş bildirgesinin verildiği, ancak, diğer yasal belgelerin bulunmadığı durumlarda, çalışma olgusunu ortaya koyabilecek inandırıcı ve yeterli kanıtlar aranmalı ve özellikle kamu düzenine dayalı bu tür davalarda, hâkim, görevi gereği, re'sen soruşturmayı genişleterek, sigortalılık koşullarının oluşup oluşmadığını belirlemelidir.

Dava dilekçesi, dosya içeriği ve kararda, davacının adı ile soyadından başka hiçbir kimlik bilgisi yer almadığından, öncelikle dava konusu işe giriş bildirgesinin davacıya aidiyetinin denetlenip belirlenmesi zorunluluğu vardır. Ayrıca, beyanına dayanılarak hüküm kurulan ve birlikte çalışma iddiasında bulunan tanığın çalışması, hakkındaki talep atıye terk edilen işveren adına kayıtlı işyerinin kapsam tarihi öncesi döneme ve farklı sicil numaralı bir işyerine ilişkin olup, iddiayı kanıtlayıcı değerde bulunmadığından; yukarıda sıralanan maddi ve hukuki ilkeler ışığında inceleme ve araştırmayla hüküm kurulması gereği gözetilmeksizin, eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O hâlde, davalı Kurum vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, 03.05.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.